

Iránymutatások a vállalatspecifikus paraméterekről

Bevezetés

- 1.1. Az európai felügyeleti hatóság létrehozásáról szóló, 2010. november 24-i 1094/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ (a továbbiakban: EIOPA-rendelet) 16. cikkének értelmében az EIOPA iránymutatásokat bocsát ki a vállalat-specifikus paraméterekről.
- 1.2. Az iránymutatások a biztosítási és viszontbiztosítási üzleti tevékenység megkezdéséről és gyakorlásáról szóló, 2009. november 25-i 2009/138/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv² (a továbbiakban: Szolvencia II. irányelv) 104. cikkének (7) bekezdéséhez, 110., 111. és 230. cikkéhez, 248. cikkének (2) bekezdéséhez, valamint a végrehajtási intézkedések 218., 219., 220., 338. és 356. cikkéhez kapcsolódnak³.
- 1.3. Ezen iránymutatások címzettjei a Szolvencia II. irányelv hatálya alá tartozó felügyeleti hatóságok.
- 1.4. A szavatolótőke-szükséglet számítása során a vállalkozások a standard formulában használt paraméterek egy részcsoportját (standard paramétereket) rájuk jellemző, egyedi paraméterekkel helyettesíthetik, amennyiben a standard formula nem tükrözi megfelelően az alapul szolgáló kockázatokat. Ennek célja a helyes kockázatkezelés biztosítók és viszontbiztosítók körében történő előmozdítása.
- 1.5. A vállalat-specifikus paraméterek számítása során a vállalkozások választhatnak a végrehajtási intézkedések XVII. mellékletében előírt szabványosított módszerek közül. A szabványosított módszerek bármilyen, vállalat-specifikus paraméterekkel történő módosítása kizárja a Szolvencia II. irányelv 110. cikke szerinti jóváhagyást. A módosított módszer ugyanakkor a Szolvencia II. irányelv 112., 113. és 120–126. cikke szerinti felügyeleti jóváhagyáshoz kötött részleges belső modellnek minősülhet.
- 1.6. Ezen iránymutatások tovább pontosítják a vállalat- és csoport-specifikus paraméterek számítása során figyelembe veendő adatminőségi kritériumokat. A Szolvencia II. irányelv 48. cikke (1) bekezdésének i) pontja meghatározza az aktuáriusi feladatkör szerepét, valamint azt, hogy annak miként kell hozzájárulnia a kockázatkezelési rendszer hatékony működtetéséhez, továbbá különösen a tőkeszükségletek számításának alapjául szolgáló kockázatmodellezéshez. Az aktuáriusi feladatkör ezért rendkívül fontos szerepet játszik a vállalat-specifikus paraméterek számítása során felhasznált adatok minőségének értékelése szempontjából.
- 1.7. A vállalkozások kizárólag specifikus paraméterekkel helyettesíthetik a biztosítástechnikai kockázati modulokban használt standard paraméterek adott részcsoportját. Ez azt jelenti, hogy az e paraméterek számításához használt

¹ HL L 331., 2010. 12. 15., 48–83. o.

² HL L 335., 2009. 12. 17., 1–155. o.

³ HL L 12., 2015.01.17., 1–797. o.

adatok némelyike hasonló lesz (és bizonyos esetekben pontosan ugyanazokat az információkat jelentheti), mint a biztosítástechnikai tartalékok számításához használt adatok. Az aktuáriusi feladatkörrel szembeni elvárás az, hogy hozzájáruljon ezen adatok kockázatkezelési rendszeren belüli értékeléséhez.

- 1.8. Csak a vállalatspecifikus paraméterek egyedi szinten történő jóváhagyásának folyamatát harmonizálják végrehajtás-technikai standardok. A csoportspecifikus paraméterek különböző tagállamokbeli csoportok általi használata egységességének javítása érdekében az iránymutatások a csoportspecifikus paraméterek felügyeleti jóváhagyásának harmonizációját tűzik ki célul.
- 1.9. Az 1–9. iránymutatás az egyes vállalkozásokra, valamint a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet konszolidációs módszer vagy a végrehajtási intézkedések 335. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja szerint számított konszolidált adatokra vonatkozó módszerek kombinációja alapján történő számítására egyaránt alkalmazható.
- 1.10. A jelen iránymutatásokban meg nem határozott fogalmak a bevezetésben említett jogi aktusokban meghatározott jelentéssel bírnak.
- 1.11. Ezen iránymutatások 2015. április 1-jétől alkalmazandók.

1. iránymutatás – A szakértői becslés szerepe

- 1.12. A vállalatspecifikus paraméterek meghatározása során a vállalkozások számára kizárólag a meglévő adatok kiigazításához engedélyezhető a szakértői becslésen alapuló feltételezések alkalmazása, hiányzó adatok pótlása céljából nem.
- 1.13. A vállalkozások csak akkor alkalmazhatnak szakértői becslésen alapuló feltételezéseket, ha az így kapott kiigazított adatok jobban megfelelnek a végrehajtási intézkedések 219. cikkében meghatározott kritériumoknak, továbbá a felügyeleti hatóságok kérésére igazolniuk kell e megfelelést.

2. iránymutatás – Lényegesség

- 1.14. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a végrehajtási intézkedések 219. cikkében meghatározott adatminőségi kritériumok azon szegmens lényegességétől függetlenül teljesüljenek, amelyhez vállalatspecifikus paramétereket alkalmaznak.

3. iránymutatás – Az adatok megfelelőségének fokozása érdekében végzett kiigazítások

- 1.15. Az 1. iránymutatásra is figyelemmel a vállalatspecifikus paraméterek meghatározása során a vállalkozásoknak szükség szerint ki kell igazítaniuk a múltbeli adatokat annak érdekében, hogy legalább a következő tizenkét hónapra vonatkozóan kiiktassák az irreleváns kockázatok hatását.

4. iránymutatás – A múltbeli adatok kiigazítása a katasztrófhelyzetek hatásának kiiktatása, valamint a jelenlegi viszontbiztosítási megállapodások figyelembevétele érdekében

- 1.16. A vállalkozásoknak adott esetben belső szabályzatokat és eljárásokat kell kidolgozniuk a következők tekintetében:
- (a) a katasztrófaeseményekből eredő veszteségek meghatározása;
 - (b) az adatoknak a végrehajtási intézkedések XVII. melléklete B. pontja (2) bekezdésének e) alpontja szerinti kiigazítása;
 - (c) az adatoknak a végrehajtási intézkedések XVII. melléklete B. pontja (2) bekezdésének d) alpontja, C. pontja (2) bekezdésének c) alpontja és D. pontja (2) bekezdésének f) alpontja szerinti kiigazítása.
- 1.17. A vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy a nem arányos viszontbiztosításra alkalmazott visszatartások módosításait megfelelően figyelembe vegyék, amennyiben azok befolyásolják a tartalékkockázat volatilitását.

5. iránymutatás – A nem arányos viszontbiztosítás kiigazításának számítása a biztosításidő-kockázat összefüggésében

- 1.18. A nem arányos viszontbiztosítás hatása tekintetében alkalmazott korrekciós tényezőnek a végrehajtási intézkedések 218. cikke (1) bekezdése a) pontjának iii) alpontjában és (1) bekezdése c) pontjának iii) alpontjában meghatározottak szerinti meghatározása során a vállalkozásoknak biztosítaniuk kell, hogy mind a bruttó adatok, mind a következő tizenkét hónapra vonatkozó nem arányos viszontbiztosítástól megtisztított nettó adatok megfeleljenek az 1–4. iránymutatásnak.

6. iránymutatás – Folyamatos megfelelés

- 1.19. A vállalkozásoknak sajátkockázat- és szavatolótőke-megfelelési értékelésük keretében nyomon kell követniük a vállalat-specifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó követelményeknek történő megfelelésüket.
- 1.20. A vállalkozásoknak a sajátkockázat- és szavatolótőke-megfelelési értékelésről készült felügyeleti jelentés részeként tájékoztatniuk kell a felügyeleti hatóságokat arról, hogy történtek-e lényeges változások a kérelemben foglalt információkban, valamint közölniük kell a lényeges változások releváns adatait.
- 1.21. Amennyiben az új adatok alkalmazása a kérelemben foglalt információk lényeges változásait vonja maga után, a vállalkozásoknak a felügyeleti hatóságok kérésére közölniük kell a vállalat-specifikus paraméterek új adatokkal végzett számításának minden részletét, valamint a számítás megfelelőségének alátámasztásához szükséges információkat.
- 1.22. Amennyiben a vállalkozások tudomást szereznek arról, hogy egy másik szabványosított módszerrel pontosabb eredmény érhető el a Szolvencia II. irányelv 101. cikkének (3) bekezdésében foglalt kalibrálási követelmények teljesítése szempontjából, új kérelmet kell benyújtaniuk ezen alternatív szabványosított módszer használata érdekében.

7. iránymutatás – A meg nem felelés orvoslása

- 1.23. A vállalat-specifikus paraméterek használatára vonatkozó követelményeknek történő meg nem felelés esetén a felügyeleti hatóságnak döntenie kell arról, hogy az adott vállalkozás képes-e három hónapon belül orvosolni a meg nem felelést.
- 1.24. A döntés meghozatala során a felügyeleti hatóságnak figyelembe kell vennie a meg nem felelés mértékét és terjedelmét, továbbá az annak orvoslásához szükséges időt, valamint a vállalkozás által a vállalat-specifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó követelményeknek történő megfelelés helyreállítása érdekében megtenni tervezett intézkedéseket.
- 1.25. Amennyiben a meg nem felelés nem orvosolható három hónapon belül, a felügyeleti hatóságnak az [EIOPA vállalat-specifikus paraméterek alkalmazásával kapcsolatos felügyeleti jóváhagyási eljárásra vonatkozó végrehajtás-technikai standardtervezete⁴ 8. cikkének megfelelően] vissza kell vonnia a vállalat-specifikus paraméterek alkalmazására vonatkozó jóváhagyást.
- 1.26. A jóváhagyás visszavonását követően a vállalkozásnak a szavatolótőke-szükségletet standard paraméterek alkalmazásával kell számítani, és új kérelmet kell benyújtania, amennyiben ismét kérelmezni szeretné a vállalat-specifikus paraméterek alkalmazását.

8. iránymutatás – A vállalat-specifikus paraméterek használatának felügyeleti hatóság általi előírása

- 1.27. Amennyiben a felügyeleti hatóság a Szolvencia II. irányelv 110. cikkének megfelelően vállalat-specifikus paraméterek alkalmazását írja elő a vállalkozás számára, jeleznie kell a vállalat felé, hogy a végrehajtási intézkedések 218. cikkében említett mely paramétereket kell helyettesíteni. A vállalkozással történt egyeztetést követően a felügyeleti hatóságnak ésszerű határidőt kell szabnia a kérelem benyújtásához.
- 1.28. A felügyeleti hatóság kérésének kézhezvételét követően a vállalkozásnak elemeznie kell a rendelkezésre álló szabványosított módszereket.

9. iránymutatás – Jelentős eltérés

- 1.29. Annak mérlegelése során, hogy fennáll-e a Szolvencia II. irányelv 110. cikkében említett jelentős eltérés, a felügyeleti hatóságoknak figyelembe kell venniük az alábbi releváns tényezőket:
 - a) a felügyeleti felülvizsgálat megállapításai;
 - b) az eltérés jellege, típusa és mértéke;
 - c) a szerződőkre és kedvezményezettekre gyakorolt esetleges hátrányos hatás valószínűsége és súlyossága;

⁴ <https://eiopa.europa.eu/publications/technical-standards/draft-implementing-technical-standards-on-the-supervisory-approval-processes-for-solvency-ii/index.html>

- d) azon feltételezések érzékenysége, amelyekhez az eltérés kapcsolódik;
- e) az eltérés várható időtartama, valamint ezen időtartamon belüli volatilitása.

1.30. A felügyeleti hatóságoknak ezt az elemzést minden olyan szegmens szintjén el kell végezniük, amely tekintetében lehetséges a vállalatspecifikus paraméterek alkalmazása.

10. iránymutatás – A csoportspecifikus paraméterek alkalmazásának jóváhagyására irányuló kérelem

- 1.31. A csoportspecifikus paraméterek alkalmazásának jóváhagyására irányuló kérelemnek tartalmaznia kell legalább az [EIOPA vállalatspecifikus paraméterek alkalmazásával kapcsolatos felügyeleti jóváhagyási eljárásra vonatkozó végrehajtás-technikai standardtervezete 1. cikkének 2., 4. és 5. bekezdésében] előírt információkat, ahol a „vállalatspecifikus paraméterekre” történő minden hivatkozást, „csoportspecifikus paraméterekre” történő hivatkozásként kell érteni.
- 1.32. A csoportfelügyeleti hatóság indokolással ellátott kérésére a részesedéssel rendelkező biztosítónak vagy viszontbiztosítónak, biztosítói holdingtársaságnak vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságnak további információkat kell szolgáltatnia, amennyiben az a kérelem elbírálásához szükséges.

11. iránymutatás – A csoportspecifikus paramétereket alkalmazó csoport terjedelme

- 1.33. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-szükségletet az 1. módszer vagy az 1. és a 2. módszer kombinációja szerint számítják, a részesedéssel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító, biztosítói holdingtársaság vagy vegyes pénzügyi holdingtársaság kizárólag a végrehajtási intézkedések 335. cikke 1. bekezdésének a), b) és c) pontja szerint számított konszolidált adatok tekintetében alkalmazhatja a csoportspecifikus paramétereket.
- 1.34. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-szükségletet a 2. módszer szerint számítják, a részesedéssel rendelkező biztosító vagy viszontbiztosító, biztosítói holdingtársaság vagy vegyes pénzügyi holdingtársaság nem alkalmazhat csoportspecifikus paramétereket.
- 1.35. Amennyiben a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés 2. módszer szerinti számításának körébe tartozó vállalkozás vállalatspecifikus paramétereket alkalmaz, a vállalatspecifikus paramétereket csak azon vállalkozások esetén kell figyelembe venni a csoportszintű szavatolótőke-szükséglet számítása során, amelyek megkapták a felügyeleti hatóságok jóváhagyását.

12. iránymutatás – Csoportszintű adatminőségi követelmények

- 1.36. A részesedéssel rendelkező biztosítónak vagy viszontbiztosítónak, biztosítói holdingtársaságnak vagy vegyes pénzügyi holdingtársaságnak az egyes vállalkozások szintjén és csoportszinten alkalmazott adatok alapjául szolgáló

statisztikai feltételezések egységessége érdekében bizonyítani kell tudnia a csoportfelügyeleti hatóság felé, hogy a csoport üzleti tevékenységének jellege, valamint a csoport kockázati profilja kellően hasonló az adatokat szolgáltató egyes vállalkozásokéhoz.

13. iránymutatás – A felügyeleti kollégiummal folytatott konzultáció

- 1.37. A végrehajtási intézkedések 356. cikkének (3) bekezdésében meghatározott konzultáció során a csoportfelügyeleti hatóságnak és a többi felügyeleti hatóságnak elemeznie kell és meg kell vitatnia többek között a csoportszintű adatok reprezentativitását, valamint az alkalmazott szabványosított módszer relevanciáját.

14. iránymutatás – A felügyeleti kollégium tájékoztatása

- 1.38. Amennyiben egy adott, a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés számításának körébe tartozó vállalkozás vállalatspecifikus paraméterek használatának jóváhagyására irányuló kérelmet nyújt be, a kérelmet fogadó felügyeleti hatóságnak tájékoztatnia kell a kollégiumot a kérelem beérkezéséről, valamint a döntéséről. A kérelem elutasítása esetén a felügyeleti hatóságnak tájékoztatnia kell a felügyeleti kollégiumot döntése fő indokairól.
- 1.39. A vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására irányuló kérelemre vonatkozó végleges döntése meghozatalát megelőzően a csoportfelügyeleti hatóságnak figyelembe kell vennie a felügyeleti hatóságok által a csoportszintű szavatolótőke-megfelelés számításának körébe tartozó egyes vállalkozások vállalatspecifikus paraméterek alkalmazására irányuló kérelmeivel kapcsolatban hozott döntéseit.

A megfelelésre és a jelentéstételre vonatkozó szabályok

- 1.40. E dokumentum az EIOPA-rendelet 16. cikke alapján kibocsátott iránymutatásokat tartalmaz. Az EIOPA-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint a hatáskörrel rendelkező hatóságok és pénzügyi intézmények minden erőfeszítést megtesznek azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és az ajánlásoknak.
- 1.41. Az ezen iránymutatásoknak megfelelő vagy megfelelni kívánó, hatáskörrel rendelkező hatóságok megfelelő módon átültetik ezeket az iránymutatásokat szabályozási vagy felügyeleti rendjükbe.
- 1.42. A hatáskörrel rendelkező hatóságoknak a lefordított változatok kiadását követő két hónapon belül vissza kell igazolniuk az EIOPA felé, hogy megfelelnek-e vagy meg kívánnak-e felelni a jelen iránymutatásoknak, az esetleges meg nem felelés indokainak megjelölésével.
- 1.43. Ha e határidőn belül nem érkezik válasz, úgy kell tekinteni, hogy a hatáskörrel rendelkező hatóság nem felel meg a jelentéstételi kötelezettségnek, és a jelentésben így kell szerepeltetni.

Felülvizsgálatokra vonatkozó záró rendelkezés

1.44. Ezeket az iránymutatásokat az EIOPA vizsgálja felül.